

Comparatieve Maria Ariens Westbr.
sijn widd. en boddelzucht van Arij Adde Stigt.
te widd. en Andries van Eijck als hij Bailliu
en wylg. Goerde manne van der Oederlijckheit van
Nidkoop, (Woud) G. de Wierd van de Stadt sijnde tot
voogt over Claudius out ontrent 80 jarren, saumt
out ontrent 80 jarren, (G. Maria Ariens) Friederich
out ontrent 80 jarren, off yder door ontrent
Lijnde de voorn voogt, in regialid vands' voorz.
Rindren, guessticht met wij Bailliu G. de
voord. Jan Groen, en G. de Stavelen wels.
manne van Nidkoop G. Hoorden te widd. Lijnde
Behuwendt G. Comparativen nade voorgaend.
Examinatid G. overweginge vands' Staet G. Juren.
tarie G. de voorn. Boddelzucht Gedadn mak
en overgheleert, te dit G. voor ons de poit die
Sesjionen sijt en vromingheit in platted van d' d' d'
affhuend' dringelijck en sprijt te sijn, en in
staet d' vands' conforu sesjions, Beschijding die
d' d' d' te den, diuidijck voor d' lauzst levend
d' d' d' voorn Rindren geordet sijn en
desen G. vdrage te gade, vdelijck volghend.
d' voorn coust G. sijn van uytroof vdrage
en over den geconu sijn in desre voegere dat d'
voorn Maria Ariens wederlaen sal sebben en
met volcomen recht van sijndom besoyd, all
d' goederen en Effeten vands' gooz. Goede, en
ex den Savindari, Staend, d' d' d' d' d' d' d'
G. handelen nade sijn volghallen, G. Sullen en
ijde met sijn sijnde bodden veruage te d' d' d'
met daer sijn widd. om alleu en gesede, G.
albedd en bodden alleu de sijn en en lasten
wate mede den vooz. Goede dringent beswaert
of d' belast sijn d' wesen, geen uytg. souden, G.
daer van de gooz. Rindren judimieren d' d'
avrijen, Rest G. s' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
G. s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
meritoren en opvoeden, soovee G. s' d' d' d' d'
gevoelt sijt, in d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
p' g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
souding' uddigle is, oock te s' s' s' s' s' s' s'
du doen vdelijck desen en s' s' s' s' s' s' s'
vdelijck s' s' s' s' s' s' s' s' s' s' s' s' s' s'

wade God de voorz. Rindren Bequaemt gooz.
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
voort Rindren tot saren widdijon d' d' d'
welych d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
mede s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
galeu en d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
veruagere des boddes' als dan sijnde, en yder
van d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
staet geconu is, uytg. d' d' d' d' d' d' d' d'
soudn van vryghen gulden, met alle d'
weldid sijn voorn den besoyd vands' vooz.
Rindren geconu d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
vaderlijck Effeten, v' d' d' d' d' d' d' d' d'
voorn v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
t' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
en goederen roerend' end' s' d' d' d' d' d' d'
besoyd G. v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
daer op d' vooz. Rindren s' d' d' d' d' d' d'
van Legate v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
geven G. geconu als Rindren nade s' d' d' d'
G. practique v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
des d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
steedend' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
rechten G. Rindren s' d' d' d' d' d' d' d' d'

Spaadtet voor d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
G. s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
Jan Brauwe de s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
November 1697 d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

ontfangen by mij d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
n' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ten l' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Kladicut d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

ontfangen by mij d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
getijdt 50 st. als d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
uylgelyck d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
maria ariens widd. s' d' d' d' d' d' d' d' d'

omparende Achte Cornelis Swaren
 Onge Paest vanden van spieter Kerststracke ter
 conde ende spieter Samuels bodeste vooght over
 verdrick Kerststracke ont xxx jaren Cornelis
 Kerststracke ont xxx jaren ende Condrick Kerststracke
 ont xxvij jaren alle hunderen vande voorn
 Achte Cornelis Swarenburghe gevoerde by
 spieter Kerststracke sijnd de voorn vooght geade
 boeket met my Schillemo ende Kofm Jan
 vrom ende gelet van haren woerdmans
 van nieuwoode ende voorn ter middelen tijde
 bekennde sij comen naer voergracend daer
 inmatie ende overweging van der staet of
 iurisdiction des goddelij by de voorn boedel
 onder geade machon die die sij voer ont
 se cont en sepeken by der en vromgeyt in
 staet van godt of haren deugde. Lijck en
 vooght te sijn ende in staet vanden conom
 wakkige vanden voorn langstlevende of de voorn
 hunderen gevoerde gelbber in deser ter geade
 by verdrage welcken voersind de voorn
 compleet of somel van nict oot vrom ragen of
 gade den gelouwen sijn in voer al vollyt
 dat de voorn Achte Cornelis Sal ebben en met
 volcomen reyt van eijgendom beoender alle de
 goederen ende effekten vander voorn boedde en
 op den iurisdiction staet ende daer mede dor
 ende hunderen naer sacht welgevallen en sulden
 gade omt sijn oijge goederen vermage te doen
 mit dat seker wadon allere gelede en al
 getalende ende vodoende alle de hunderen en
 lasten waer mede de voorn boede deugnt
 bekwade of bebest sinder mogte waker geer
 nict vromgeyt ende dat van de voorn hunderen
 indemmeren cont ende se padroos te ponde of
 daar getalende othe boere doch de voorn hunderen
 almechtig ende vromden so wete by sichte of
 all geestelijc in d' hunderen almechtig of
 reddelijc en t' gmet vider tot ymacte vrom
 dinge vade omd' yonduge woerde te abruyde
 te doen vider soodanigen vromdel off offe
 unge al waer tou de voorn hunderen
 quacust gevoerde sulden vider ende dat

Schoffing vanden
 ...

alles te sijn ende vromte ter
 hunderen tot zand vromden dagre hunderen
 sijckew off andree geaprobateden stat of
 romen sal off sulden sijn en alldan vrom
 ende gade van der vromte in alldan vrom
 den stat ende geade sulden des boedel
 alldan sijn of geade sulden des boedel
 vrom die tot der vromte stat gecomen te
 nict haren ende vromden de somen van
 waerff geade waerff hunderen mit alle
 twellede vrom vrom te vrom vrom
 voer hunderen geconditione ende nict
 geuict stat de vrom hunderen geoor
 ditte wort van sijn vromdelijch of vrom
 vromden te sijn vrom vromden vrom
 naer roming van geade voer te vrom
 sij comparate Achte Cornelis Swarenburg
 specialer der hunderen ende of staet of
 geade in der Kerststracke staet vrom
 voer staet off tot aeste acw
 tose belden ter vromen Jacob
 vromt en inge Linn Socijs of ter voorn
 Jan van Piche ende vromte zand persoon of
 generalijc alle zand vromden geodden vromden
 de ende onroede geade vromte staet
 hunderen de hunderen

G. Passert voor gade d' vromden Paulin
 secont ende vrom Lijck ende de Kofm Jan
 vrom vrom secomen of d' xxx. April 1699

Com te vrom

Compartendoch Willemtho Cornelis van
Beijeren weduw doud boordelouster van
Willeroo geboren van Lodewijck Adriaens
vanc Simoon Kroon doud spitter comuelij
van Beijeren, althij wilghbooren maning
opder saligheijcht gheschiedt voogden over hie
minde jaerg wedschunt, ghuat met Adelg
willerthe van lodewijck giet ontrent 2 jaer
ghewoent se dizvoorin willdu pnter
van Leluw, zijnde de voorn: voogden met
regnaerd vant voort, wedschunt, ghaest,
heit met mij gemit doudwoets baillen
G. Pout, van groen doud, gdaet van
staerew wedmannd van Niducoo, G
Niddend voort, Adriaens doud, J. P. C. L.
wied, hie respectiv comp^t (naer voort,
ghewoent, d'waansient in vanden stadt G
juwett: des boordel, hie d' voorn boordel,
houster g' d' d' d' d' d' hie d' d' d' d' d'
vall doud, hie oph en vroomgheij, raffen,
inwend d' g' oph d' d' d' d' d' d' d' d' d'
wied ragn, d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
wied, hie form van rijnvoox, noped
st voort, hie g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
in manied g' e' r' naar volghed, nament,
lijck, dat hie comp^t sal s' d' d' d' d' d' d' d' d'
volcomen d' g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
wied, hie hie comp^t widdem adempant
ad w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
G' lasten d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
daer d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
voort, schuldig d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
voort, hie ad almbidew, G' d' d' d' d' d' d'
in d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Redding, g' ufferl doud g' d' d' d' d' d' d' d'
800 d' e' in s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
4 d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
lefen doud b' g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
naar s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
den stadt del boordel tot latem sal, G.
doud d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
tas, 1' w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
doud d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
comp^t ten suweidend, off d' d' d' d' d' d'
g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
comp^t d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
stad, midd' hie metten g' d' d' d' d' d'
sonna van tachtig g' d' d' d' d' d' d' d'
en boerd, roeg d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
dat alle in plaect d' d' d' d' d' d' d' d'
vaddelijck d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
comp^t d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
w' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
volcomen coetw' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
tot nad coning d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ghend voort, stadt, hie hie comp^t
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
g' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

gheschiedt voor g' d' d' d' d' d' d' d'
baillen d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
conuelij d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
octobr 1700.

Cori. Abrecht

Comparerend Jan Landt: Coos De
jonge heer van de stad van maritz
Barmens van Spingere ter dree Barmen
- Jan van Spingere als grootvader en gecons
- voot in dit land over het widdervrijd needyd.
- land widdervrijd (gonaat Hooff) hant coos ont
- airtent anderhalf jaar) vintd voorn, maritz,
- Barmens van Spingere zynde de vootd voort
- met regnard voot voort, widdervrijd geconsfite re
- mit nu Balleii had leant voort, hant groen
- endt spirit spirit van Stavere widdervrijd
- van vriduoco endt vriduoco voort. Ad endt
- zijde, Dantleklend vriduoco (nuds voogetand
- dammatid vriduoco Staat endt juventait de
- boordelb sij der vootd, Coos sij der ew
- voogetand in plaats van endt, affirmatid
- dindedelich endt opert te hyn) in all
- munt endt vriduoco sij form van sijt
- coos vootd, sij voort, hant hyn vriduoco
- effdijst vriduoco endt endt endt gecons
- te widdervrijd, ni manid vriduoco voogetand
- namtelich dat den vootd, coos sae, vriduoco
- endt met voogetand sijt van vriduoco endt
- vriduoco all de vriduoco soot vriduoco all
- vriduoco, gend te vriduoco vriduoco vriduoco
- sijt all de vriduoco vriduoco op den juventait
- Staat vriduoco waag vriduoco sij vriduoco
- all de sae vriduoco vriduoco vriduoco, all
- de vriduoco endt la den der vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco, (s) dan van vriduoco hant
- vriduoco endt vriduoco vriduoco vriduoco
- te alvriduoco endt endt vriduoco in vriduoco
- endt vriduoco, vriduoco vriduoco vriduoco soot
- vriduoco in vriduoco all vriduoco vriduoco te
- sepaed te loten vriduoco te de vriduoco vriduoco
- endt vriduoco endt endt vriduoco vriduoco

saet vriduoco, waag te vriduoco vriduoco
- sae vriduoco vriduoco, omid hyn vriduoco
- te hyn vriduoco vriduoco vriduoco all te vriduoco
- te sijt endt vriduoco te vriduoco vriduoco
- vriduoco sae hyn te vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco, off endt vriduoco vriduoco
- te vriduoco vriduoco off endt vriduoco vriduoco
- Staat, all vriduoco sij coos, vriduoco endt
- vriduoco endt vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco van vriduoco vriduoco, vriduoco sae
- vriduoco vriduoco endt vriduoco vriduoco vriduoco
- van hyn vriduoco, vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco, endt dit all de vriduoco vriduoco
- vriduoco. hant hyn vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco, mit vriduoco
- vriduoco vriduoco in plaats van vriduoco vriduoco
- vriduoco, off vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- te vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco endt endt
- vriduoco, vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco Staat, off vriduoco. Ad vriduoco vriduoco
- off vriduoco vriduoco vriduoco off endt vriduoco in
- vriduoco vriduoco. Tot vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco, vriduoco vriduoco endt
- vriduoco vriduoco vriduoco endt vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco

off vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- endt vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco
- 19 Decemb. 1702.

vriduoco vriduoco vriduoco vriduoco

Bompartordene Nijndic. Aris Vander
 Kap. wens end. Gode wuylter van Nuch
 Com. Ly van de verrijpro te dms. Genit
 gndwate. Balluw end. Kone van grove
 end. gbrnt genit van thawen pte nuann
 van pntico end. ppoedre voor. all ofhr.
 Hoopde over de mndyjanget hant bij den
 vooide Nuch conit van de verrijpro gero.
 niet te end. id. gde. d'welclad vdelclad.
 den midten andrew in alle unnd end
 vrechtap naae goorgabed overdingig. d
 d'aminatid mndre thant ende gelydnt gyt
 des loedel in plaats van ksting. ksting
 end. d'elring te doen. Ly sonnd van uylwa
 veldragre end. over den gromde te uylde
 in gmaend all volgt. namdelijck dat ly
 wylt comp. sae wbeve end. inde volcomg
 wylt van eygerdenre l'vonden alle de goode
 loorocwied. all onre wde gen. uylt s'fuid
 waar jectul wldrom voedreud. b' d'melend
 alle d' s'rueder end. la' me dit voor. l'ndell
 mid. genit uylt s'fuidre. end. pte voor. l'ne
 drae van te s'ndnuandie end. d'widd. end
 daer en ooren wge. A' l'ewr hant te almindelg
 end. ond' s'rueder in hoij. de d'auk. l'ledring
 end. l'nding. s'epfent end. gemack te doen
 soe wel in k'elke all g'faut. gyt. mettigadi.
 te doen l'elidre l'elidre end. s'rueder met den
 goet anbay of hantwede. waer med. A' s'
 hant s'ru wdruff. s'el l'innig wmdre g'nd.
 widd' s'foude. te. tij. end. w'ldre. te. d' voor.
 hant gromde sal s'ru ten end. d' d'omnd van
 v'ffdetw'ntre. j'and. oft. d' d' d' met. confidre
 ten. k'ru. w'ly. d' oft. l'ndre. g'cax. end. d'
 thant. all. wa. m. d' s'ru. comp. l'v. end.

G'altre die d'lyck uylt. id' d'v'el. d'nd' l'inn.
 d'v'el van g'el' d' d'nd' s'el. mo. d'v'
 uylt. end. v'ldore. de. s'ru. van
 s'ru. d'lyck. g'el' d'v'. m' s'ru. de. l'v'
 l'nd' d'v' d' h'nd' r'och. mit. s'ru. d'v'. l'nd' d'v'.
 mit. alle. s'ru. t'el. d'v'. v'v'v'v'. t'v'. l'v'.
 vant. v'v'. l'nt. g'el' d'v'. end. v'v'.
 d'nd' d'v'. A' l'v'. l'nt. g'el' d'v'.
 nae. d'v'. end. l'v'. d'v'. van. s'ru. d'v'.
 l'lyck. d'v'. s'ru. v'ldore. te. s'ru. v'v'.
 d'v'. d'v'. m' d'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.
 v'v'. d'v'. v'v'. v'v'. v'v'.

g'f'aldre v'v' als v'v' op d' 4' h'v'v'v'v'
 1509

J. Dredewater
 D'v'v'v'v'

Omparaden ghrift Oudwars Bailiuw
 Ende d'elre ghrift ghrift van Stavoren Ende vdr.
 Vaerwilt Cais Frans comendore heremammere
 van staerwe l'and Noordr voel als oppervoudelous
 van staerwe ghrift ont ontidert edertien jaen Ende
 m'ltre ghrift ont ontidert veltien jaen k'nding
 van staerwe voel Ende manich k'ndert 18
 omme Ende comdel ab'lamme g'trout m're
 amdris ghrift 18 alleddende bebl'ndem
 Ende v'cl'lamme m'ltten and'end' in v'cl'ht' veul
 g'v'g'te s'p'ionis end' d'elrig 18 doer
 g'v'g'te van m'ltre v'cl'lamme end' end' den
 g'v'g'te ad' g'v'g'te voel m'nd'jare
 k'ndert 18 18 18 18 18 18 18 18
 Ende s'cl' 18 18 18 18 18 18 18 18
 Ende dat in manich s'cl' m'nd'volgend' als
 namdelich dat comdel ab'lamme nomme
 in v'cl'ht' sal g'v'g'te end' bebl'ndem Ende m'nd'
 v'cl'lamme g'v'g'te g'v'g'te alle 18 v'cl'ht'
 Ende g'v'g'te g'v'g'te m'nd'18 end'
 m'nd'18 k'ndert 18 actien end' c'cl'lamme
 g'v'g'te 18 w'cl'te i'cl't'p'ndert m'nd' daar
 g'v'g'te w'cl'te v'cl'lamme end' g'v'g'te
 alle 18 k'ndert end' l'and' de voel k'ndert
 m'nd' g'v'g'te i'cl't'p'ndert Ende 18 voel
 m'nd'jare k'ndert daar van 18 18
 m'nd'jare 18 k'ndert oft 18 k'ndert
 18 18 end' g'v'g'te den 18 voel
 k'ndert om'cl'ht' of 18 voel Ende 18 18
 k'ndert in s'cl' end' k'ndert c'cl'lamme end' k'ndert
 k'ndert Ende g'v'g'te 18 18 18 18 18
 k'ndert alle g'v'g'te g'v'g'te m'nd'18 18
 k'ndert k'ndert end' g'v'g'te m'nd'18
 k'ndert oft k'ndert g'v'g'te om'cl'ht'
 18 k'ndert m'nd'18 g'v'g'te 18 18
 g'v'g'te end' w'cl'te k'ndert k'ndert
 g'v'g'te end' k'ndert 18 voel k'ndert g'v'g'te
 g'v'g'te off k'ndert g'v'g'te van d'cl'lamme
 k'ndert g'v'g'te k'ndert off end'18 18
 k'ndert 18 18 al'w'cl'te d'cl'lamme

m'nd'jare

Comdel ab'lamme van staerwe voel
 k'ndert sal m'nd'18 i'cl't'p'ndert end' v'cl'lamme
 en' k'ndert van g'v'g'te v'cl'lamme g'v'g'te g'v'g'te
 end' v'cl'lamme m'nd'18 18 d'cl'lamme
 Ende g'v'g'te g'v'g'te 18 g'v'g'te 18 d'cl'lamme
 Voor end' in v'cl'ht' van v'cl'lamme k'ndert
 g'v'g'te v'cl'lamme end' m'nd'18 18 g'v'g'te
 als v'cl'lamme 18 d'cl'lamme k'ndert daar m'nd'
 w'cl'te v'cl'lamme 18 k'ndert v'cl'lamme
 Ende v'cl'lamme v'cl'lamme van g'v'g'te v'cl'lamme
 v'cl'lamme k'ndert g'v'g'te g'v'g'te 18 18
 v'cl'lamme g'v'g'te k'ndert 18
 om'cl'ht' g'v'g'te g'v'g'te g'v'g'te
 g'v'g'te g'v'g'te i'cl't'p'ndert 18
 k'ndert v'cl'lamme 18 van g'v'g'te v'cl'lamme
 end' g'v'g'te 18 g'v'g'te v'cl'lamme g'v'g'te
 18 18 18 k'ndert 18 k'ndert van
 alle 18 18 18 18 18 18

g'v'g'te voel g'v'g'te v'cl'lamme 18 18
 k'ndert 18 18 g'v'g'te van g'v'g'te
 v'cl'lamme g'v'g'te end' k'ndert k'ndert
 k'ndert 18 18 18 18 18 18 18
 26 April 1707

Oudwars
 24 may 1707
 Roen 18 18

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Aen s'kint en weesmannen op den 19 May 1717.
 Doel Piters aeltr: van Waarder overgeleed, en sijnde
 een staete van meubelle gesederen naer gollaten bij
 aart Piters van Waarder van Waarder. Waarder salge
 ende bij de verdere ruffenand getaxeed eens op hondert
 en veertien guldens boven de doodschuld die ~~van~~
 Dertig guldens was bedragen, soodan bij s'kint en
 weesmannen de salderer op 't waer staete geschi-
 meet gewelt, met geschonden ende weggifte vande
 verdere ruffenamben, gelaten aen Piters aeltr:
 Van Waarder voor een somme van hondert en veertien
 guldens: mit bij Piters aeltr: van Waarder vande
 Daar en lawen, de bovengemelte doodschuld bedragen
 dertig guldens, sal betaalen ende alsoe de hondert
 en veertien guldens verdaelt in vijf staeten, be-
 dragende ides staet twintig guldens: mit de
 overblijvende veertien guldens so voor't vercaert
 gelaet als andere lotten sijn vordaan, ende
 heeft Piters Jan waerman aeltr: van Weelkops
 vande op ordre van s'kint en weesmannen vande
 voor twee staeten, veertig guldens ^{ontfangen} te welken
 twintig guldens voor de twee kinderen van
 Menije aeltr: van Waarder getruwt geweest mit
 Leendert Jan: vander Lugt ende nog gelijke
 twintig guldens voor Filvest Jan: naer gelatene
 kind van Jannetie aeltr: van Waarder getruwt
 geweest mit Jan Coten: de Lange. mit Ische op
 ordre vande aen de vuerst off s'vrijden onder
 besuyt van P^r aeltr: van Waarder sal mogen
 sijt keeren.

H onderger: Jan Cor: de Lange, als
vader van Gwert Jan: ^{verboven} ~~verboven~~ by Janette doct: van
Waarder ^{waarder} ontfangen te hebben ⁱⁿ ~~in~~ handen van
P. S. Wierman secret: van Nienkoop de somme
van 20 gulden voor mijn kind Gwert Jan:
voornamst hem
aangekomen door de giften van ~~haar~~ groot
vader Aart Pieter: van Waarder te ^{en} onder:
houd en opvoeding, gelijk ik Pieter doct: van
Waarder als Borze ende mede principale voor
de voorn: 20 gulden mij selven ten stellende
ende by dese levent en wellmannen van Nienkoop
blowe te beviriden voor alle namanninge, en
wel voornamelijk voor de restitutie van dese
voorn: 20 gulden. Actum den 9 Junij 1712

Dit is met + van Jan
Cor: de Lange mij present!

J. J. B. B. B.

Witdon 10de Aug: Waarder

H onderger: Jan Cor: de Lange in qualiteit als bove
gemety deerne nege ontfangen te hebben ⁱⁿ ~~in~~ handen van
secret: wieman nege jotte van een somme van f 295. 12: 0:
gevoornact list ⁱⁿ ~~in~~ handen van Pieter doct: van Waarder
te ondersheid ende opvoeding van Gwert Jan: en selve
by desen levent en wellmannen van Nienkoop te beviriden
voor alle namanninge en wel voornamelijk voor de restitutie
van de voorn: jotte, waar voor ik Gwert Jan: van Veen
mij stelle voor Borze en mede principale. Actum den
15 Febr: 1713.

Dit is met + met van
Jan Cor: de Lange
mij present! R. Wierman.

Gijsel Jakobson van veen

H onderger: Dick Jacobi van Veen wonende
tot Nienkoop, als ondre Hebbende van Leendert
Jan: vander Jagt, welke hij mij gegeven haet
in presentie van secretant van Nienkoop,
bekenne bij desen ontfangen te hebben ⁱⁿ ~~in~~
handen van P. S. Wierman secret: van
Nienkoop de somme van 20 gulden, toe
komende aan Aert Leendert: vander Jagt
ende Janette vander Jagt, haar abgedomen
door de giften van Haar groot vader
Aart Pieter: van Waarder, tot desselvt on:
derhoud en opvoeding, gelijk ik Dick
Jacobi van Veen als Borze en mede
principale, benevens mij onderger: Gwert
Polijn voor de voorn: 20 gld. ons selven
hij stellende, ende by desen levent en
wellmannen van Nienkoop beboven te
vijden voor alle namanninge, en wel
voornamelijk voor de restitutie van dese
voorn: 20 gulden. actum den 8 Augusti
1712

Gijsel Jakobson van veen
1712

Hoover: Leendert Jan: vander Jagt bekenne ontfangen
te hebben ⁱⁿ ~~in~~ handen van den secret: wieman nege jotte van een somme
van f 295. 12: 0: ⁱⁿ ~~in~~ handen van Pieter doct: van Waarder
van Aert Leendert: en Janette vander Jagt, welke hij mij ondersheid
van Nienkoop te beviriden voor alle namanninge, en voornamelijk voor de
restitutie van de voorn: jotte, waar voor ik Dick Jan: van Veen
mij als Borze stelle en mede principale. Actum den 15 Febr: 1713.
bevoont (gauff) van den gauff

Gijsel Jakobson van veen

Comparsciden Claas Swaneveld Hertsogier tot
 Nienkoop in legade wagen, wiewenaar on-
 Bodelhouer van Maria Aren: Wetherlaan
 ter clare, en Jacobus Littaert als by Bailhu on-
 welgebre mannen ser Heerskheit van Nienkoop
 honten on aertienharen gottel sijnde tot soort
 over Claeje lid ontrent een en twintij jaren,
 jamotje lid ontrent negontien jaren, en maria
 Aren: Nedertijt lid ontrent teentien jaeren,
 alle voorkindoken van mijlen Ary Nedertijt on maria
 Aren: Wetherlaan voorn: mitgalerij, al voegt over
 martinus lid dertien on Ary Claas: Swaneveld
 lid ontrent elft jaren, gewonnen by Claas Swaneveld
 voorn en mijlen Marid Aren: ~~Wetherlaan~~ ^{Wetherlaan} ~~voorn~~, sijnde
 de voorn: Voegt in reynarde vande vian: kinderen
 gebrutteert met mij Bailhu on Lebrout voorn: Gort
 law: Linnenkoren, on Gerrit Saveren wermannen
 van Nienkoop on wonden ten anderen sijde, bekannde
 by Comp: naar voorgaande examinatie en overweging
 vanden haat on inventarij by den Voorn: Raedlloeder
 gedaan maken on overgeleevd, on die by voor on-
 Lebrout on Lebrouten by een on Voornigheit in plaete
 van hede affirmande dengeleik on oprost te sijn
 on in plaete van dien conform scrijffinge, vlijrige
 en dolinge te doen, dienlijger voor de voorn: kinderen
 geordent hitten, in doken by verdrag te gaany waken
 volgende de voorn: Comp: by forme van sijtloek,
 verdragen on verangekomen sijn: als wel vteruak
 van Bailhu en welgebre mannen van Nienkoop
 honten on abritten koren voorn: hier toe geautorise
 ende gemagtigt, vortent appoinemente in dato

Den 1^{en} Novemb: 1712. by haar Ed. Gf. of
lokere Gegruee ten dien eynde gopresenteert,
verleent / in veer wegen, dat de drie eerste
kinderen ~~van~~ van Arij Nederticht ~~voor~~ haar
moeder effenijse, by form van 'uytkoop, een-
sullen gemeten ider Twintig gulden; booven
het geene haar alreede voor haar vader kuyt,
volgens acte van Vortyginge in dat den agften
Novemb: 1697. ten Overstaan van Schout en
Schepenen van Mechelen, is compoteerende, inde
dat voorts de twee andere kinderen van Claas
maarten: Swaneved mede voor haar moeder
kuyt; sullen gemeten ider gelijke somme van
Twintig gulden, booven en behalven de alimentatie
tot haar medejarigeijck; al wanneer de voort:
Claas maarten: Swaneved, aennaemt de selve
met een bekoort uytstot van kleinsse nal ten
staet des bodels sin rynde, te sullen voorsien, ende
haar in middel ter Broude te laten gaan, ende endig
handwerk te doen leeren al daer toe kquaam
sullen gecondit werden; onder dese bekoorte conditie
dat den voort: Claas maarten: Swaneved
met volen recht van eijgendom sal behouden alle
de goederen in effecten van den voort: bodel on-
op den inventaris staande, on haar mede handelen
naar sijn welgevallen; mit daer tegen wederom
alleen en in 't geheel betalende ende voldoende alle
de schelden en lasten van den voort bodel, geen

en kleedinge

97
uytgevoert, en daar van de voort: kinderen in-
demmerende en bevydende. Daar waren verbin-
kijs Compt: Claas maarten: Swaneved sijn
Persoon ex goederen voerende en onvoerende
hebbende ten Verkrijgende, geen uytgevoert,
daar op de voort: kinderen loodnig recht van
legaal verband en Hypothecy wien geseleven en
gelaten, al kinderen naar Rechten en practyq
vanden Lande over kinne ouders effenijse
daar op is compoteerde, stellende welcke ten
Bedwank van allen Rechten en reytoren,
londer Litt.

Gehalsert voor M^{ter} Reynier Bongart
Bailli en Schout, Claas Pieter Lierred
regerend, en Jan Verrijt lid Schepen,
op den 9 Novemb: 1712

J. Bongart

Silvius Eusebius
Lijpvelt

Genswaerijf

ontfangen by mij onderget: Claasje Annes
Nederticht dit mijn voort: maekel beuyt te recht
Branckende kint en walmannen van kint en
vde medelaude desche ~~voort: maekel~~
vande voort: myne Voordje by desen acten
den 14 Novemb: 1714.

Redevidentendictat.

ontfangen by mij onderget: maria ariens Nederticht
ghelyck 20 gfl. boven gemet, aduallende ingelicht en met
staande kint en walmannen by desen; in wegen hier
kinnen beker uytgebricht maek: act den 10 Dec: 1720.

maria ariens mede dictat

Compascende Marrige Abram: Appelaar
wif en Buisvrouw van Pieter willems: Baillis-
ter eene, ende Saken Willems: Baillis, al som
en huise bethout van 's vaders side, over
maetste Pieters: Baillis, ind ontrent seven jaren
nagelate kind van Pieter willems: Baillis en
Marrige Abram: Appelaar, ~~opmerend~~, sinds den
voorn: voegt in gebruik van 't voorn: kind ge-
dinsteld met mij Baillis en brent voorn: Cou-
lans: Conventoren en gorrit: Slaveren Westmannen
van meekoop en hebben voorn: ten anderen side,
dewelk verclanden met den anderen vendager en
overenghomen te sijn naar voorgaende overweging
van den hand des bodels, ^{en} in plaate van schriftinge
sijdinge en delinge ~~te~~ doen, dertiger voerde vord
Wid: en kind geordent hebben 'in desen te gaan
bij verdrag, ende dien volgende bij forme van
vuythoep verdragen en bereen ghewoen te sijn
ropende ~~het~~ voorn: kind's vaderlike effernisse,
in manieren als volgt, namelijk dat 's zette
Compt: sal gemoten en in eigendom behouden
alle de gaderen soo roerende als onroerende
geen exempje, al mede die bij den inventaris vermett
die sij voor ons brent en L: efferenen bij eene
en Vromigheit in plaate van zede affirmante
denckel: en oprecht te sijn, waar jegens wederom
verleerde en betalende alle de kinderen ende liden
des boeds, mede gene uytgelovent, en sal loven

1907-entlonne van
twee en twintig gulden

611
dien behouden sijn, 't voorn: minderjarige kind
te kleeden en almentereen och' wrodenlaen
gaan of een besyam hand werk naar het kind
besrijf te doen leeren en voort in alle onder-
kind te doen, tot sijn meederjargheit, als
namme de voorn: Compt: aln het oppemke
kind loven en behaven een ecrict nictet sal
molten nictkeeren, een goede sijnje met een
kettunge blaad cralen, een goede haer maede
en een goede Hoop ring, oft in plaate van zee
Nadde en ringe de waardie van dien in gode,
eene nogh en sware Licaton, met well
voorn: tot voorn: kind geordent werd, met reden
in bilkkheit van haar vaderlike effernisse
volaan te sijn. Van de vorderinge van 't gone
voorn: is, verbin sij loont: haare pectoen en
goederen roerende en onroerende, geene uytgelovent,
gevende ende latende het voorn: kind daer op
idamij recht van legaal verband, al de kinderen
over hare onders effernisse nae reypen 's completeere
stellige dewelc ten dwank van alle reypen en
reypen, sonder list.

gepalseert voor M^{tr}: Piymiet: Bongart
Baillis, en brou, Claas: Pieters: Lieved
saxeren en Jacobus: Liebert: bropenen van
meekoop en worden voorn: op den 9ten Mei: 1712.

Pijmiet Bongart
Liebert

blans: Liebert
Liefvul

Compareerden Claas maartens: Swaa,
nevelt Heerberg tot Vlietkoop, laant
widuwenas van Maria arens: watterlaan
ter cenre, Der Ht en mt Heijmer, Bongart
Baillu en Schout, Cors Jans: Conwonderen
ende Gerrit van Slaveren Wechmannen van
Vlietkoop en heiden als offer ergden over
de twee minstejarige kinderen Martinus
en Ary Claas Swaneveld, by don voorin: Claas
maartens: Swaneveld en Maria arens: watter-
laan geproocert, ter anderen tijde, zewelke-
naer voortgaende overweejinge van den Staat-
en gelegenhijt des Beddels, vertragen ende overcom-
gekomen sijn, in manieren als volgt, nemelijc-
dat hij eerste Compt. sal hebben ende met vollen
Rechten behouden, alle de gaderen soo verende als
overende mit uitgelondert, mit daer jaegent-
widerom gaende ende betalende, alle de schulden
ende lasten mede gene uitgelondert, alles gelijc-
heder verhaalt is in de Vertuyl by de voors.
Comparanten en Schapenen op den 9 novemb: 1712.
gepasteert; Ende dat voorts Claas Maartens:
Swaneveld, voren ende behalven t gene by voors.
Vertuylinge aen de twee opgemelte minstejarige
kinderen Martinus en Ary Claas Swaneveld
voor haer moeders bewijs ter somme van
Twintig gulden te volgen is, nocht sal uit-
keeren aen zere voors: kint een somme van

69
vierhondert en achtzig gulden, ende alsoo als
haer beyden Negent hondert en sestig gulden,
^{ende} alle t welke hier voren ten behoere
ende twee opgemelte kinderen geconditioneert
en uitgedrukt is, dat alle landreke jaerdaelt

Compareerde Claas Maartens Swanevelt
 herbergier tot Nieukorf, Widuenaar van
 Maria Arens: Weterlaan, dewelke zij nu wederom
 bekende keuven ten Kintjken staate, ende
 voor off zonenrijde, het midel bewijs ten
 behoeve van sijde twee soontjes, ~~gammelen~~
 Martijn en Ary Claas: Swaneveld gewonnen
 by Maria Arens: Weterlaan ~~voor~~: te
 verhooren, baren het geene by hem Compt. verhoort
 vertijginge, voor Brout en Bropenen van Heuleg
 ten overstaan van Welmannen op den 9 persont.
 1712. gepaleert, raeds bewesten is, ~~de~~ ^{ende}
~~Dutchland~~, overmitt naar het opteeren van
 Maria Arens: Weterlaan, ^{voor} in Compt. vorderen
 Annetje Luyden mede is koemen te overleiden, en
 daar door desselvs gaderen ten behoeve vanden
 Compt. sijn ketroven, ^{verklarende by Compt.} het midel bewijs ten
 behoeve vande twee voor: soontjes in de
 voor: vertijginge vermeldt te verhooren
 by desen mit een ^{sum} van f 900 guldens,
 sijde alsoo voor ider soontje tichthondert en
 tachtig guldens. Daar voor verhoort by Compt.
 sijn Heuleg en gaderen, versende en onvarende
 bekende en verhoorende, stellende deselve ten
 Bedwang van alle Rechten en Repteren.
 gepaleert voor m^r. J. Bongard, Bailhu en Brin,
 Jacobus Litalot en Henricus Groen
 Bropenen van Nieukorf en honden. open
 23 maj 1713.

Dijkster Brugg
 1713
 J. P. v. d. Vliet
 H. P. v. d. Vliet

Compareerde Neeltje Frederike van Vliet Widuwe
 en Bedelhouder van Claas Jansen: kooningz ter
 wate, Hendrik Jansen: kooningz vande maatte
 Bledvoort van 's Vaders sijde met Cornelis Claas
 kooningz out ontrent twee laren, loon van Neeltje
 Frederike van Vliet by de voor: Claas Jansen: kooningz
 gepaleert, sijde de voor: voogt een regnard van 's
 voor: kind geachteld met mij Bailhu en Brout
 en Coet Jans: Conwenhoven Wellman van Nieukorf
 en Noorden ter andere sijde: Bekennende sij Compt.
 naar voorgaende examinatie en overweeginge van de
 staate en inventaris by den voor: Bedelhouder geaan
 maaken en overgelevert, ende die zij vane om Brout
 en Bropenen voor: by sere en vromighijt in platte
 van sere / officieerde deijdelijk en ophet te sijn,
 in platte van sere conform schriftinge, wijkinge en
 deeling te doen, diechtigen voor de langst leuende
 en het voor: kind geachteld te hebben, in desen by
 verdrag te gaan, welken volgende de voor: Compt.
 by forme van uitkoop verdragen ende overeen jake
 men sijn, in desen voegen, dat de voor: Neeltje
 Frederike van Vliet sal hebben, ende met vanden Repte
 van eigendom behouden, alle de gaderen ~~geuende~~
~~geuende~~ en inkomende vanden op den inventaris
 staande, ende daer mede den en handelen nal haer
 wely gevallen, mit daer jegent wederom betalende
 alle de schulden en latten op den inventari staande
 ofte maar mede den voor: bedel sijden dien denreut
 soude mogen sijn, ende daer van 't voor: kind kett
 en schadelot te houden, ende daer en beuren haer
 voor: kind almentreuen en opvreden, kledinge en
 sdinge te doen, oet ter scoole te laten gean

ende te doen Leven Lassen en Nijven, ende
niet 4 sche kind sodanige handwerk off
Oefeninge te doen Leven Daar 4 begraamt toe
geoordeelt sal merken alle ter tijd en wijl toe
tot dat het voorn. kind te zijn monige daegen
off elender thienwelen haer gekomen sal zijn
ende al dan boven en behalen een oerlyke wyl
schinge nae den staet en vermogen des kindch.
all dan sijde sijn voorn. kind wyl te keeren
ende te voldoen met een siveel Diction
met welke 4 voorn. kind geoordeelt werd nae
Reden en billikeit ~~nae~~ van sijn vaderlyke sijnste
vodaen te sijn, voor de vaderlyke en hallowinge
van't goede voorn. is, Verbind sijn Compt. hals
Postoon en alle hare gaderen geene nuytgedort,
waer of 4 voorn. kind sodanig recht van legal
hypothecelyc werd gegeveer ende gelaten ad
het sive over sijn vaders sijnste nae Geston
is competentende, stellende deshe ten bewind van
alle Rechten en Gederen. Compareerde heyl
als boven Fredrik Cornelis: van Vliet sijn vader
woonende onder Soeterwoerde, grootvader van 4
voorn. kind, diemelke verklaard en ~~naem~~ op
sijn nam, sijn Leven lang ghewende en niet verder,
by onmagtighijt van voorn. Neeltje Fredriks van
Vliet, off by afsterven vadersche off andersints,
het voorn. kind invreegen als hie boven breder
nuytgedort is te behouden, ende te alimenteren
hiet voorsigt selven en sijn gaderen verbindende
als nae Rechten, sonder hite. Datum Den 23 Januarij

It en mede voert, ge.
afstelt ad boven

Schilt via. en mede
van Balle
van Balle

Compareerde
Com van Dillstede Jan Janse Buijs

1714

Compareerde de ~~van Balle~~ van Balle

Compareerde Cor Abraham: Tromp, waldwacht
en Beedelhouder van Maritje Pitter: Valtloff
ter eene, Pitter tharmen: Valtloff 9 wachter en
niet Plevroot van's muelen sijn des Handrijke
Cor: Tromp ont ontrent sijn hegen, Postel
Cijde, Maritje Pitter: Valtloff 9 wachter, sijn den
voorn. Voert ten Rejnarde van't voorn. kind ge-
oordeelt met sijn Balle en siveel, end Cor des:
Conwenkenen Wellman van Weerkop en waerde
ter andere sijn: Bekennende sijn Compt. nae vol-
gande examinatie en overweginge vanden staet
en inventarij by den voorn. Beedelhouder gedaan
maken en overgelevert, ende die hij sive ont
siveel en behoupen voorn. is: by eene en vormghijt
in plaette van hede 4 affincorde sijndecht en afge-
te sijn, in plaette van den conform Wytlinge en
sijdinge te doen, dienstige van de landtlevende
en het voorn. kind gebadelt hebben in daten by-
verdinge te gaan, welken volgende de voorn. Compt.
by forme van nuytloep verdragen en overeenkomsten
te sijn in deser voegen: dat den voorn. Cor Abrahams
Tromp sal hebben en in volen eigendom behouden
alle de gaderen en inkomende schuden des bedels ene
daer alle handelen nae sijn wylgavden; milt daer
jegens wederom betalende alle schuden en lasten
daer den voorn. bedel mede beswaert soude mogen sijn,
ende daer van 4 voorn. kind hett en behoudet te
houden, ende daer en boven 4 voorn. kind te alimen-
teren ende overveken, kleringe en gedinge te doen
ter sivele te laten gaan ende te doen Leven